

842

*Anul VIII*

# TOMIS

REVISTA EPARHIALĂ DE CONSTANȚA



= CEL CE VA BEA DIN APA PE CARE O VOIU DA EU  
NU VA ÎNSEȚA ÎN VERE = IOAN. IV. 14 =

## SUMAR

Convocarea Adun. Eparhiale. — Imoralitatea ne ucide de C. Georgescu-Obrejița. — Zece Mai de Dr. Horațiu C. Birou. — Ingerul satului de Nichifor Crainic. — Să iubim pe aproapele nostru de Constantin Gheorghiu. — Spre peirea neamului de Dr. Horațiu C. Birou. — Bibliotecile parohiale. — Partea Oficială. — Mulțumiri. — Publicații

2.34.508/1963

## Conducerea Revistei

Comitetul diriguitor :

Director : **VICAR GR. DUMITRESCU**

Redactor : **DIAC. AR. VÂRNAV**

Membrii : { *Ec. Gh. N. Ionescu*  
" *V. Georgescu*  
" *C. Popescu-Palau*  
" *I. Grigorescu*

## Colaboratori :

\* \* *Ec. M. Rădulescu-Ștefănești-Ialomița ; Ec. Gh. Popescu-Urziceni ; Pr. Gh. Vasilescu-Znagoveanu ; Pr. N. C. Munteanu-Muntmarg—Bacău ; Pr. I. Popescu-Reviga—Ialomița ; Ec. I. V. Pascu-Adjud-Putna ; Ec. I. Ciolca-Grindu-Ialomița ; Pr. George Petre-Broșteni—Ialomița ; Pr. Grivas D. Cruceanu-Hagiu-Doctorand—Cernica Ilfov ; C. Georgescu-Obrejița—R.-Sărat ; Horațiu C. Birou.*

\*

Se primesc spre publicare articole și dela alte persoane.  
Ele vor fi scrise citeț și pe o singură pagină.

Schimbul de reviste, trimiteri de articole, abonamente și orice corespondență se va adresa Revistei „Tomis“, la Sf. Episcopie.

## Abonamentul

1 an pentru preoți, epitropii și abonații particulari 160 lei  
„ pentru cântăreți . . . . . 120 „

**SUB PATRONAJUL PREA SFINȚITULUI  
EPISCOP GHERONTIE**

ROMÂNIA

**Sf. Episcopie de Constanța**

No. 1924 din 2 Mai 1931

**Convocarea Adun. Eparhiale (art. 132 și 134 din Statut)****GHERONTIE****Din mila lui Dumnezeu Episcop al Constanței,  
Vechiul Tomis și al Durostorului.**

Către iubiții membri ai Adunării Noastre Eparhiale, har vouă și pace dela Domnul Nostru Iisus Hristos, iar dela smerenia Noastră arhieresti binecuvântări.

În conformitate cu articolele 132 și 134 din Statutul pentru organizarea Bisericii Ortodoxe Române, convocăm în ședință ordinară, adunarea eparhială pentru ziua de 17 Mai (Duminica Orbului) 1931, care se va ține în sala de ceremonii din Palatul Municipal Constanța.

Fiind ultima adunare din periodul celor șase ani, rugăm pe toți onorații membri clerici și mireni ai înaltului nostru organ eparhial să binevoiască a lua parte la această ședință.

**ORDINEA DE ZI**

- 1). Te-Deum la Catedrala Episcopală, ora 10 a. m.
- 2). Cuvânt de deschidere.
- 3). Alegerea biuroului.
- 4). Validarea alegerii nouilor membri.
- 5). Raportul Secțiunii Administrative, asupra activității depuse în anul expirat.
- 6). Raportul Secțiunii Economice.
  - a). Aprobarea contului de gestiune pe 1930.

- b). Constatări asupra bugetului pe 1931.
- c). Aprobarea bugetului pe 1932.
- 7). Raportul Secțiunii Culturale.
- 8). Vacantarea locurilor de Referenți și de membri în Adunarea Eparhială.
- 9). Diferite lucrări.
- 10). Ședința festivă pentru sărbătorirea D-lui Prof. N. Iorga.

Data în reședința Noastră din Constanța, azi 2 Mai anul mântuirii una mie nouă sute trei zeci și unu ; iar al păstoriei Noastre al VI-lea.

Episcop, † **GHERONTIE**

Șef de birou, **C. Ivănescu**

### *DOMNUL MEMBRU,*

Vă rugăm să bine voți a lua parte la ședința Consiliului, care va avea loc Sâmbătă 16 Mai a. c., în localul Cancelariei Sfintei Episcopii Constanța.

Se vor discuta și hotărî :

1. Chestiuni ce privesc pe fiecare secție în parte.
  2. Chestiuni ce trebuiesc rezolvate de Consiliul în plen.
- Primiți arhieresti binecuvântări.

Episcop, † **GHERONTIE**

p. Consilier Referent, **C. Ivănescu**

## **IMORALITATEA NE UCIDE !**

**T**răim vremuri, cum n'au pomenit nici cei mai în vârstă oameni !

Pretutindeni, s'a încuibat : lăcomia, șiretenia, pisma și câte alte patimi ucigătoare, care duc rostul vieții noastre, către făgașul peirei sufletești.

Lupta pentru căpătuială pe căi necinstite, e la întrecere ! Nu se mai pomenește aproape nicăeri, dar absolut nici la cei mici și nici la cei „cu scaun la cap“ ca mersul vieții, să fie călăuzit de gânduri bune și curate. Toți luptă pe moarte, pentru unul și acelaș scop îmbogățirea ori mijlocirea vre unei situații strălucite,

ca mai apoi îmbuibați de bunuri culese, să se lăfăească la capricile modei.

Gospădăriile înstărite și menirile plătite gras, nu se câștigă prin merit și muncă, ci se capătă prin șiretenie, lăcomie, furt ori prin pacostea de politică!

Viața, în totala ei ființă, e călăuzită la fiecăre în-  
prejurare de către gânduri de rea credință, îmuițindu-se  
cu aceasta, păcatul rușinos al vremii și cel al suflete-  
lor noastre pierdute.

Faptele și virtuțile legilor firești, sunt complet ui-  
tate și nu strălucesc decât în rari ocaziuni și la câțiva  
oameni, cari îi numeri pe degete. Răul — dușmanul de  
moarte al omenirii — și-a întins adânc colții în firea  
noastră și se observă cu înfricoșare, că sapă cu mult  
spor la uciderea popoarelor.

Simțămintele de judecată înțeleaptă s'au îngropat  
odată cu oamenii fericirii statornice de odinioară și, în  
locul acestor prețioase virtuți, se ridică pe culmi de  
împărăție : *iadul imoralității*.

Ori unde ne-am îndrepta ochii, se văd și se aud  
vaetele lumii.

Dar par'că nimeni nu și-a pus întrebarea, de unde  
vine durerea și cum s'ar putea stăvili odată această  
stare!

Tocmai aici e cheia! Fie în tot locul : cinste, mun-  
că, modestie, credință și cultură. Atunci vom vedea,  
cum : banul nostru e ban, munca noastră e muncă,  
neamul nostru e plin de avuție, fericire, și câte  
alte lipsuri, cari nu le poate aduce, decât o însănăto-  
șire morală. Puneți lacăt pungei în fața modei ; puneți  
virtuțile înalte în fața imoralității ; puneți gândul cel  
bun la orice împrejurare și iată cum se poate mântui  
dela necaz viața grea! Să ne primenim simțurile întu-  
necate de patimă și numai așa vom începe o eră nouă!

„Cine are urechi de auzit, să audă“.

**C. Georgescu-Obrejița**

- b). Constatări asupra bugetului pe 1931.
- c). Aprobarea bugetului pe 1932.
- 7). Raportul Secțiunii Culturale.
- 8). Vacantarea locurilor de Referenți și de membri în Adunarea Eparhială.
- 9). Diferite lucrări.
- 10). Ședința festivă pentru sărbătorirea D-lui Prof. N. Iorga.

Data în reședința Noastră din Constanța, azi 2 Mai anul mântuirii una mie nouă sute trei zeci și unu ; iar al păstoriei Noastre al VI-lea.

**Episcop, † GHERONTIE**

Șef de birou, **C. Ivănescu**

### *DOMNUL MEMBRU,*

Vă rugăm să bine voiți a lua parte la ședința Consiliului, care va avea loc Sâmbătă 16 Mai a. c., în localul Cancelariei Sfintei Episcopii Constanța.

Se vor discuta și hotărî :

1. Chestiuni ce privesc pe fiecare secție în parte.
  2. Chestiuni ce trebuiesc rezolvate de Consiliul în plen.
- Primiți arhieresti binecuvântări.

**Episcop, † GHERONTIE**

p. Consilier Referent, **C. Ivănescu**

## **IMORALITATEA NE UCIDE !**

**T**răim vremuri, cum n'au pomenit nici cei mai în vârstă oameni !

Pretutindeni, s'a încuibat : lăcomia, șiretenia, pisma și câte alte patimi ucigătoare, care duc rostul vieții noastre, către făgașul peirei sufletești.

Lupta pentru căpătuială pe căi necinstite, e la întrecere ! Nu se mai pomenește aproape nicăeri, dar absolut nici la cei mici și nici la cei „cu scaun la cap“ ca mersul vieții, să fie călăuzit de gânduri bune și curate. Toți luptă pe moarte, pentru unul și acelaș scop îmbogățirea ori mijlocirea vre unei situații strălucite,

ca mai apoi îmbuibați de bunuri culese, să se lăfăească la capricile modei.

Gospădăriile înstărite și menirile plătite gras, nu se câștigă prin merit și muncă, ci se capătă prin șiretenie, lăcomie, furt ori prin pacostea de politică!

Viața, în totala ei ființă, e călăuzită la fiecă împrejurare de către gânduri de rea credință, îmulțindu-se cu aceasta, păcatul rușinos al vremii și cel al sufletelelor noastre pierdute.

Faptele și virtuțile legilor firești, sunt complect uitate și nu strălucesc decât în rari ocaziuni și la câțiva oameni, cari îi numeri pe degete. Răul — dușmanul de moarte al omenirii — și-a întins adânc colții în firea noastră și se observă cu înfricoșare, că sapă cu mult spor la uciderea popoarelor.

Simțămintele de judecată înțeleaptă s'au îngropat odată cu oamenii fericirii statornice de odinioară și, în locul acestor prețioase virtuți, se ridică pe culmi de împărăție : *iadul imoralității*.

Ori unde ne-am îndrepta ochii, se văd și se aud vaetele lumii.

Dar par'că nimeni nu și-a pus întrebarea, de unde vine durerea și cum s'ar putea stăvili odată această stare!

Tocmai aici e cheia! Fie în tot locul : cinste, muncă, modestie, credință și cultură. Atunci vom vedea, cum : banul nostru e ban, munca noastră e muncă, neamul nostru e plin de avuție, fericire, și câte alte lipsuri, cari nu le poate aduce, decât o însănătoșire morală. Puneți lacăt pungei în fața modei ; puneți virtuțile înalte în fața imoralității ; puneți gândul cel bun la orice împrejurare și iată cum se poate mântui dela necaz viața grea! Să ne primenim simțurile întunecate de patimă și numai așa vom începe o eră nouă!

„Cine are urechi de auzit, să audă“.

**C. Georgescu-Obreja**

## ZECE MAI

**E**ste ziua cea mai mare și strălucită a neamului românesc.

Toți Românii țării întregite, într'un gând și o simțire, privesc astăzi această simbolică zi. Noi cu visul strămoșilor îndeplinit serbăm ziua de zece Mai cu inima bucuroasă, cu sufletul înălțat și încălzit, căci ne-a fost dat de Dumnezeu, ca această zi să fie simbolul înfăptuirii celor mai mari fapte din istoria națională.

Ce înseamnă ea, ne-o spun paginile cu vorbe'n aur împletite din cărțile trecutului.

Ce înseamnă ea, ne-o spune deplina libertate de care ne bucurăm cei de aceeași limbă și lege; ni-o spune starea de mare progres și înflorire a regatului român întregit, ne-o mai arată simțămintele calde de iubire și de recunoștință a peste 16 milioane de români adunați într'un stat național independent, ni-o spun chiar alte câteva sute de mii de români de peste hotarele de azi, cari încă caută cu iubire, cu încredere și cu nădejdi de viitor, către România întregită, ca spre o mamă bună și scumpă inimei lor.

Ce înseamnă ziua de zece Mai, ne-o spune șirul necurmat al atâtor așezăminte de cultură națională, create dela 1866, în vechea Țară-Mamă, iar dela 1918 începând și în provinciile desrobite, ca rod al unei munci necurmate, depusă de o generație neșovăelnică.

Ce înseamnă ea, ne-o spune însăși taina viitorului nostru, care ne chiamă pe toți la locul datoriei. ne trezește conștiința trăinicieii și dănuirii noastre pe aceste câmpuri verzi de flori și brad, ca stăpânitori drepți și buni.

Cu trei mari fapte din istoria vechiului regat și-a creat aluatul care a dospit pâinea libertății ce ne infruptă azi pe toți românii.

Aducerea prințului Carol în țară, de către Ion Brătianu tatăl, la 1866, gloriosul război de independență din 1877 și încoronarea primului rege al României Mici la 1881, toate în zi de zece Mai.

Acest mic popor, în câteva decenii s'a înarmat cu credința că el e matca și noi albinele, că el este viața iar noi mlădițele. In lumina acestei credințe, românii din țara-mamă simțiau că, cei 7—8 milioane de români, supuși pajurei bicefale de la Viena, Budapesta și Petrograd, nu pot să cadă sub loviturile străine, ei credeau și munciau pentru reînvierea tuturor românilor.

Prețul creștin de a ne merita și răscumpăra viața liberă l-am dat, iar Dumnezeu ne-a înzestrat cu realitatea vieții noastre de stat liber și neafârnat de alte stăpâniri lumești



decât de o singură stăpânire, aceia la care ne dă dreptu vrednicia noastră de acum și din viitor.

Azi, par'că peste decenii se aude cuvântul luminaților patrioți, de dincolo și dincoace de Carpați, cari ne chiamă pe toți la muncă, ne roagă să ne iubim între noi, să urăm și alungăm cauzele cari ne pot învrăjbi și tulbura pacea țării și conștiința de patrioți.

Preoții, trecuți prin martirul unei lupte pentru bucuria obștească a zilei de 10 Mai, ne învață că prin puterea credințelor creștine cetite din cazanii, noi românii, am înțeles că, viața pământească își are în suferințe și probele tăriei și dreptul răsplătirei.

Așa că, dacă nu ne-am clătinat noi Românii în nădejdiile noastre atunci, când ne contropiau șuvoaiele barbare, când ne năpădea urgia semilunei, și când ne sugrumau no-roadele creștine a Habsburgului pajurei bicefale în cari ne-am crezut, atunci să dispară îndoiala noastră azi că micile neajunsuri ale vieții nu se vor preface în duh de înțelepciune și izvor de virtuți.

Dr. HORĂȚIU C. BIROU  
profesor

## INGERUL SATULUI\*)

**V**reau să zic: preotul. Și înțeleg prin aceasta omul trimis de Hristos, iar nu funcționarul numit de Stat. Dacă Statul îl retribue, aceasta înseamnă că misiunea preotului în lume a fost găsită de acord cu interesele statului. Dar se poate întâmpla ca statul să gândească și altfel, adică cu totul contrar doctrinei creștine. Atunci preotul, vrând nevrând, încetează de a fi funcționar. Dar rămâne misionar, adică preot pur și simplu. E cazul din Franța masonică și din Rusia sovietică.

Lupta din urmă a clerului, penibilă, în jurul bugetului acuză în chip isbitor calitatea fals funcționărească a preoției. În fondul fondului, e o luptă între Stat și Biserică, între Statul care găsește că e prea costisitor să mai fie Stat religios sau ortodox și între Biserică ce vrea să-i impună mai departe acest caracter tradițional cu toate sarcinile bugetare ce decurg din el. Clerul a zis: Vrem să fim considerați funcționari. Și, după umila

\*) Reproducem acest articol din Buletinul Episcopiei Cetății Albe-Ismail No. 4, luna Aprilie a. c.

mea părere, a zis greșit. În locul acestei vrieri care miroase a biurocrație și a mecanism fără suflet — funcționarismul — era mult mai just să strige: Vrem și mai departe un Stat ortodox, sau, cel puțin, un Stat religios. Fiindcă nu e o luptă de buget, ci o luptă de concepții contrare care abia a început și se va continua din an în an mai violentă. Pretutindeni, Statul democratic îmbracă tot mai mult chipul lui Anticrist. Dacă momentan preoțimea se felicita prin foile ei, că a salvat principiul funcțiunii de Stat, aceasta nu înseamnă aproape nimic. Fiindcă din partea Statului mentalitatea nu s'a schimbat întru nimic. Concepția anticreștină a rămas aceeași și ea se va accentua. Democrația laică devoră îngrozitor bugetul cu sutele de mii de guri flămânde de putere și de bani. Democrația, e prin natura ei materialistă. Ea strigă din stomac și creează paradisuri iluzorii pentru stomac. Oricâtă abundență s'ar revărsa în țară, democrația care respectă va avea totdeauna liote și duiumuri care se cer îndopate pe nemuncite.

Biserica, prin urmare, va fi din ce în ce mai mult considerată, în noul regim, ca o sarcină inutilă. Statul democratic și materialist va căuta s'o arunce din cârcă.

Ce rămâne de făcut?

Încadrarea clerului în partidele politice? E o soluție încare mulți cred. Dar cu cât cred în ea, cu atât mai puțin rămân preoți. A lucra prin partide pentru a menține o situație clerului înseamnă a pactiza cu Anticrist. Preotul, în acest caz, ajunge orice, chiar funcționar de stat, dar nu misionar al lui Hristos. Biserica devine o agenție electorală a politice: (În organizațiile politice locale, preotul nu e nici măcar șef de sector, ci simplu agent electoral, la ordinele unui agramat oarecare). Soluția aceasta înseamnă moartea spiritului creștin. Biserica ajunge o parodie. Fiindcă să ne înțelegem: nu mă interesează un corp de oameni cu barbă și antereu, care trebuie să trăiască prin compromisuri. Mă interesează un corp de apostoli cari lucrează tot ce lucrează exclusiv din porunca lui Hristos și în numele lui. Dacă acest corp vrea să trăiască prin partide, ca ultim refugiu, atunci sufletul misionar din el e mort. Atunci Biserica e într'adevăr o vechitură de aruncat în hațele istoriei.

O singură soluție e posibilă, ca preotul să rămână preot, sau să devină preot adevărat, iar nu funcționar în sat și în Stat. Pe funcționar nu-l interesează sufletul omului. El își îndeplinește sarcina obligatorie,—dacă și-o îndeplinește,—mecanic și absent, în ore stricte de birou. Abia așteaptă să bată ceasul eliberării zilnice. Funcționarul bisericesc e mai rău decât cel din biourile unei prefecturi. Preotul adevărat însă n'are ore de birou. *Activitatea lui e o liturghie continuă.* El interesează mereu sufletul omului, iar nu cele câteva practice la care acesta se mai supune rutinar. Greșala capitală a multor pseudo-preoți e că au uitat cu desăvârșire acest adevăr elementar: sufletul omului. Când preoția a încetat de a mai fi duhovnicie, în sensul larg și complex al cuvântului, a devenit inutilă. A pierdut contactul și s'a izolat.

Niciodată ca în această epocă bântuită de mari restriști, sufletul omenesc n'a simțit mai adânc nevoia unui sprijin duhovnicesc. Paroxismul crizelor actuale e din acelea care în cursul istoriei au ridicat psihologia oamenilor către extreme: fie către ateismul pustiitor fie către o religiositate fierbinte, creatoare și mântuitoare. Momentul poate fi al Bisericii sau împotriva ei. E o cumpănă când se clarifică atitudinile categorice. Clerul *de azi* are în țară posibilitatea unei catastrofe sau a unui triumf spiritual de mare epocă. Adâncindu-și misiunea, în sufletul răvășit până în adânc al acestui popor, el poate transforma în câți-va ani fața lumii. Ceasul ce-lrte însă pe preotul inger, iar nu pe funcționar. Dar în cazul când preoția ar ajunge să indentifice sufletul poporului cu sufletul Bisericii, mai vedeți posibilă o problemă ca aceea pe care și-o pune democrația de azi față de Biserică?

Democrația lucrează cu masele. Dar când aceste mase vor fi ale Bisericii, — nu politic, ci duhovnicesc! — mai îndrăznește democrația să se atingă de Așezământul lui Hristos? *În condițiile votului universal, aici stă tot miezul chestiunii!* Dacă politica robește masele pentru iluzia paradisului burtii, Biserica va fi stărâmată pentru un moment. Dacă Biserica înțelege să salveze sufletul maselor în sfintele ei cadre, problema unei exis-

tente de mizerie a clerului nici nu se mai pune. Nimeni nu va avea curajul să ridice glasul.

Prin urmare, problema vieții minimale care agită preoțimea de azi, nu se poate rezolvi definitiv decât prin Biserică, adică prin apostolat. Prin preotul înger, iar nu prin preotul funcționar.

Nichifor Crainic.

## PE CAND ERA ISUS COPIL

**I** ntr'o frumoasă zi de Mai, pe malul unui pârâiași ce'și mână undele a lene pela marginea de sud a micului orașel Nazaret, o ceată de copilași se jucau voioși, pe când un stol de păsărele în melodii armonioase își înălțau cântecele în semn de slavă către creatorul lor.

Dar iată, că pe cărarea șerpuită din apropiere coboră o tânără femeie. Imbrăcată într'un vestmânt lung albăstrui, cu un vâl alb pe cap ținea cu dreapta un copilaș, iar cu cealaltă strângea la pieptu-l un buchet mare de flori, culese din grădina lui Ben-Hananel vecinul Lor. La rugămintea fiului Său, se opriră spre a se odihni puțin pe covorul de iarbă verde, presărat cu floricele, unele mai frumoase decât altele. Era Sf. Fecioară Maria, care cu câți-va ani mai înainte, în peștera dela marginea orașelului Betleem, născuse pe Isus **Cel** prezis de prooroci, la nașterea căruia cete de îngeri din înălțimea cerului cântaseră: „Slavă lui Dumnezeu întru cei de sus și pe pământ pace, între oameni buna'voire“. Însoțea pe mama **Sa** copilul Isus, căruia magii de departe venind I S'au închinat, aducându-l daruri: aur, tămâie și smirnă.

Nu avea acum decât prea puțin peste cinci anișori, cu o față plină de sănătate. Era blând la privire și cu o drăgălașie uimitoare.

De odată copiii, cari până atunci în jocul lor nevinovat făcuseră case de lut și păsărele ce se uscau la soare, se opriră mirati făcându-se roată în jurul Sf. Fecioare și a dumnezeescului Său Fiu, îndemnându-L să se joace cu ei.

Și după ce fiecare copil primise câte o florică din mânuțele copilului Isus, iată-L și pe El făcând păserele de lut. Dar cu cât mai frumoase decât ale tuturor tovarășilor de joc?!!!... Și oare s'ar fi putut altfel, când El era acela care a făcut pământul numai cu cuvântul?

Dar sămânța invidiei, care și astăzi colindă fața întregului pământ, care se pripește în bordee ca și în palate, își găsi loc prielnic și în pieptul unui copil mai în vârstă. Și în timp ce răutaciosul copil, cu pași repezi se îndrepta să spargă frumoasele păsărele de lut făurite de degetele dumnezești ale micuțului Isus, El întorcându-și fața care se oglindise în apa cea limpede a pârâului,

cu o voce îngerească îndreptându-se către ele zise: „Sburați, sburați, că vine să vă strice“....

La glasul Său lutul începuse a se usca, căpătă viață. Un ușor fâlfâit de aripi se auzi și păsărelele sburând, în ciripitul lor par'că slăviau pe Cel ce numai cu cuvântul le dăduse viață.

Soarele era gata de asfințit. Copiii uimiți lăsară jocul și în tovărășia blândului Isus și a Sf. Fecioare se îndreptau spre căminurile lor. Numai unul însă rămăsese pe urmă rușinat de neputința răutății lui.

O turmă de oi păștea în cântecul de fluer al cicbănașului, iar pârâul cu șaptele sale la lumina lunii argintii, povestea și mai departe cele ce se întâmplaseră pe malul său.

A doua zi întregul Nazaret vorbea despre fiul Mariei și al tezlarului Iosif.

Pr. Em. Mărculescu.  
Cuza-Vodă C-ța.

## SĂ IUBIM PE APROAPELE NOSTRU

**S**ă iubim pe aproapele nostru. Aceasta este una din cele zece porunci, date de Dumnezeu lui Moise, pe muntele Sinai, în tablele legii. Fără iubire, nu poate concepe nimic, căci, ea pornește din inimă. Chiar Mântuitorul a zis: „să vă iubiți unul pe altul, precum eu v'am iubit pe voi“.

Aproapele este orice om, chiar vrăjmașul nostru. Față de el, trebuie să ne purtăm cu o iubire la fel cu cea către noi. Dragostea față de aproapele, este sin'ura probă văzută pentru dragostea față de Dumnezeu. Sfântul Evanghelist Ioan spune: „că de va zice cine-va că iubește pe Dumnezeu, iar pe aproapele său urăște, mincinos este“.

Noi avem datorii către sufletul și către corpul aproapelui nostru. Către suflet, suntem datori, să purtăm grijă de luminarea minții aproapelui nostru, pentruca el să ajungă în stare să-și înțeleagă chemarea și să știe cum să lucreze în acest scop. Pentru aceasta să ajutăm pe cei lipsiți să urmeze la școală, sau să contribuim să se întemeze instituțiuni culturale ca: școli și biserici, ori să ajutăm în vre un fel oare care, la răspândirea de cărți cu conținut moral.

Când vedem, pe cineva, că apucă căi greșite, să-l îndreptăm, cu sfatul nostru, potrivit îndemnelui sfântului apostol Iacob: Fraților, de se va rătăci între voi de la adevăr, și-l va întoarce cineva pe el, să știi că, cel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui, va mântui suflet din moarte și va acoperi multe păcate“. Să ne ferim a fi pildă rea pentru ceilalți oameni, căci aceasta ar încuraja pe unii să capete deprinderi urâte. Unul ca acela, potrivit cuvântului

Mântuitorului „mai bine ar fi lui, de 'și-ar lega o piatră de moară împrejurul grumazului lui și să se arunce în mare. Marcu IX. 42. Să ne purtăm, cu blândețe și cu îngăduință, față de aproapele, pentru a-l feri să nu încolțească în inima lui sentimente de ură sau de mândrie.

Mântuitorul și sfinții apostoli au dat, cea mai multă pildă de grijă, pentru sufletul aproapelui. Ei au răspândit, învățăturile trebuincioase, pentru mântuirea oamenilor și și-au jertfit chiar viața, către corpul aproapelui. Suntem datori să ajutăm pe ori ce om, în vreme de nevoie, ca să-și păstreze viața și sănătatea. Toate aceste fapte, Mântuitorul le socotește că făcute față de El însuși, când a zis că: „am înflămâz și mi-ați dat de am mâncat, am însetat și mi-ați dat de am băut, strein am fost și m'ați primit, gol și m'ați îmbrăcat etc“.

a) Prin urmare, se cuvine să ajutăm, cu bani și îmbrăcăminte pe cei lipsiți, cum sunt cei săraci, cei cari nu pot să și-le agonisească singuri sau sunt orfani. b) Să dăm adăpost sau găsduire, mai ales călătorilor. c) Să ajutăm pe cei în primejdii și să ne interesăm de cei bolnavi, ajutându-i să-și caute sănătatea cu bani și cu doctori când ei sunt lipsiți. Orice bolnav, are nevoie de mângâere și încurajare; de aceea trebuie să-i vizităm, la casele lor sau în spitale, mai ales, Duminica și sărbătoarea. d) Nici cei pedepsiți cu închisoarea, nu trebuie uitați. Unii din ei, poate că sufer din pricina unor împrejurări nenorocite, așa că trebuie încurajați să nu-și piardă nădejdea în dreptate. Cei vinovați, de asemenea, trebuie îndrumați cu blândețe, să gândească serios la îndreptarea lor. e) Grijă noastră trebuie să se întindă și față de cei morți. Suntem datori, adică, să-i însoțim până la locul de veci. Să ne îngrijim de îngroparea celor lipsiți, și streini și să le facem pomenirile cuvenite unor creștini.

„Iubirea arătată aproapelui prin fapte, pornită din milă, se chiamă caritate. Actele de caritate, față de aproapele, trebuie să fie pornite din inimă, să fie adică, sincere; iar nu să urmărească anumite foloase. Ca să ferim de umbre pe cei care au nevoie de ajutorul nostru, trebuie să lucrăm, fără șgomot, așa ca să nu știe stânga ce face dreapta. Trebuie să avem în vedere regula pusă de Mântuitorul în porunca: „precum voiți să vă facă vouă oamenii și voi faceți lor asemenea.

*Păstrarea și vânătarea vieții, onoarea și avutul aproapelui.* Viața aproapelui, își are însemnătatea ei, atât pentru societate, cât și pentru menirea pe care i-a vândut-o Dumnezeu. Intreruperea firului ei, de către cineva dintre oameni, înainte de a se isprăvi prin împrejurări firește constituie un păcat foarte greu, sau de moarte. Celce săvârșește cu voință sau cu știință un omor face un păcat strigător la cer.

**Nimeni, nu are dreptul de a ridica viața aproapelui.** In

primul rând, aceasta însemnează o încercare nelegiuită, de a intra în drepturile lui Dumnezeu, singurul stăpân al vieții noastre. În al doilea rând, noi facem vinovați de împedirea aproapelui, de a-și atinge scopul pentru care a fost creat. De aceea, porunca VI-a din decalog sună: „Să nu ucizi...”. Totdeauna, au fost, cele mai grele pedepse pentru asemenea fapte.

**Calomnia.** Trecerea omului în societate și autoritatea lui, atarnă în cea mai mare parte, de vază și numele bun pe care a isbutit să și le câștige în fața semenilor săi, prin tr'o purtare cinstită. Onoarea rezumă viața morală a aproapelui. Ea prețuește, pentru el, mai mult de cât mijloacele, care asigură viața materială. Sunt foarte greu de suferit, în societate, cei cari prin vr'un fel de fapte, și-au pierdut cinstea și drepturile politice, de pildă. Cât de mult prețuește onoarea, sau bunul nume, se poate vedea, din cuvintele sfântului Apostol Pavel care zicea că: „mai bine, îmi este mic a muri, de cât slava mea să o facă cineva deșartă. De aceea, suntem datori, să fim cu băgare de seamă, față de cinstea aproapelui. Nu se cade, să-i facem învinuiri, pe nedrept, prin grai ori scris. Păcatul acesta, față de aproapele numit calomnie sau clevetire, a fost oprit de mântuitorul când a zis: „Nu judecați, ca să fiți judecați, căci, cu ce judecați veți judeca, veți fi judecați.

**Furtul.** Averea aproapelui este rodul muncii și al ostenelelor lui. Prin urmare el singur, are dreptul de dânsa. Averea, este mijlocul de a-și ține cineva viața pe pământ. A atinge aceste bunuri, însemnează a încerca să zădărnicești viața cuiva; de aceea furtul, fie prin răpiri directe, fie prin înșelăciune, prin falsificări, prin camătă ori neplata datorului, a fost și este la fel cu un păcat greu.

Porunca a VIII-a a decalogului zice: „Să nu furi” iar sf. Apostol ne încredințează că nici furii, nici locomii, nici răpitorii împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni. Într'un cuvânt, în legătură cu semenii noștri, trebuie să ne purtăm potrivit virtuții morale a dreptății, care cere, să dăm fie căruia, ce îi se cuvine. Ați auzit că s'a zis: „Să iubești pe aproapele tău și pe vrăjmași să-i binecuvântăm”. Și să ne rugăm pentru cei ce ne aspresc și ne prigonesc, ca să fim fii ai tatălui nostru care este în ceruri, căci el face să răsară soarele său peste cei răi și peste cei buni și dă ploaie peste cei dreپți și peste cei nedreپți.

Dacă iubim numai pe cei ce ne iubesc, ce răsplată mai așteptăm? Nu fac așa și Vameșii. Și dacă îmbrățișăm cu dragoste, numai pe frații noștri, ce lucru neobișnuit facem? Noi să fim, dar desăvârșiți, precum și tatăl nostru, cel care este desăvârșit.

Cine iubeste pe Hristos atât de adânc, atât de eroic,

numai poate urâ pe nimeni pe lume. Iubirea de frați, rămâne deapuri, și ea lucrează, în noi așa de viu, că noi, credincioșii, iubindu-ne, aducem mult bine, nu numai evangheliei lui Dumnezeu ci, încă și sufletului nostru. La ori ce pas, trebuie să rămânem, întru dragostea lui Hristos, ca să putem fi păstori ai credincioșilor noștri și vrednici gospodari.

Să ne rugăm iubind, să iubim luptând și să ne mântuim mântuind.

Și atunci, corabia vieții, făcută fiind, din cele mai neputrezitoare lemne, va pluti, fără primejdie, pe creștele de valuri, ale lumii acesteia, spre limanurile veșniciei, unde nu apun, de cât cei ce au cunoscut că, Hristos este întru ei, cei ce s'au sfințit și cei ce nu s'au despărțit, de dragostea lui Hristos.

Și acum, cu toții, la luptă! Să nu zăbovim. Să luăm pilda Mântuitorului, care-l veșnic la poartă! El ne așteaptă. Să-l urmărim, deci, în toate.

CONSTANTIN GHEORGHIU  
cântăreț. Broșteni-Ialomița

## LA INSTALAREA UNUI PREOT

O zi încântătoare de primăvară! Soarele trimite razele sale strălucitoare pe pământ, înviorând întreaga natură. În tăcerea zilei, clopotul bisericii se aude clar, chemând pe credincioși spre locașul Domnului.

E a treia zi de paști, după amiază. Pâcuri, pâcuri de credincioși, se îndreaptă spre vechea bisericuță din sat, unde va avea loc instalarea preotului Alexandru B. Ionescu. Interiorul bisericii e scaldat în soare. Raze aurii încunună chipul sfinților de pe pereți, într'o aureolă minunată. În curând biserică se umple de enoriași, care vin în număr din ce în ce mai mare, înșirându-se până și în tindă. În fața credincioșilor se află 3 preoți: Prea-Cucernicul Protoereu Gh. S. Popescu-Urziceni, preotul Gh. Dumitrescu-Copuzu și Alexandru B. Ionescu, preotul paroh al satului Crăsani, a cărui instalare se săvârșește acum. Figura impunătoare și simpatică a Prea-Cucernicului Protoereu, se desprinde ușor. O afinitate sufletească se află între Prea-Cucernicia Sa și locuitorii satului, al căror păstor spiritual a fost odinioară. Slujba Te-Deumului se săvârșește de către preoții, Gh. Dumitrescu și Al. B. Ionescu. Vocile Cucernicilor preoți străbat liniștea mormântală din biserică și ecoul lor se înalță sus, tot mai sus....

Fetele lor sunt luminate de razele soarelui, ce străbat prin ferestrele bisericii. În fața Cucernicilor preoți, ce săvârșesc Te-Deumul, se găsește Prea-Cucernicul Protoereu, a



cărui față încadrată de lumină și plină de blândețe, zâmbeste...; și zâmbetul acesta e zâmbetul „nădejdi și al bune credințe”. Ochiul tuturor credincioșilor sunt ațintiți spre acela, care le-a fost odinioară șeful atât al bisericii, cât și al școalei din sat; și privirea plină de bunătate a Prea-Cucernicului Protoereu, îi îmbrățișează pe toți.

Te-Deumul e pe sfârșite. Cele din urmă sunete transmise creștinilor ceva din acel suflu creștinesc, care s'a revărsat în tot timpul asupra celor ce au crezut în minunatele taine creștine. Un moment plin de mister stăpânește acum biserica: Un moment de reculegere sufletească. În această atmosferă de curăție spirituală, pășește Prea-Cucernicul Protoereu, mai aproape de oile pe care le-a păstorit odinioară, aproape 4 ani. Ochiul Prea-Cucerniciei Sale capătă o strălucire vie și privirea lor de bunătate îmbrățișează pe toți credincioșii, până 'n tinda bisericii. Vocea îi este măsurată; cuvintele adânc echilibrate sufletește, se revarsă asupra credincioșilor, ca o ploaie binefăcătoare. Toți îl ascultă cu încordare; cu toții îi sorb cuvintele cele atât de dulci și la auz și la cuprins; și Prea-Cucernicul Protoereu improvizează o cuvântare fermecătoare. Mai întâi Prea-Cucernicia Sa arată motivul ce l-a determinat pentru a fi astăzi în mijlocul foștilor păstoriți ai săi. „Eu sunt astăzi, numai un delegat al Prea Sfințitului Stăpân Gherontie, pentru a săvârși instalarea preotului Alexandru B. Ionescu, pe care Prea-Sfințitul episcop, în înțelepciunea Sa, a binevoit să o aprobe”, termină Cucernicul Protoereu introducerea cuvântării Sfinției-Sale. Apoi, vrednicul apostol vorbește în chipul cel mai concret despre credința noastră ortodoxă, în raport cu a celorlalte rituri (calvini, luterani, romano-catolici, adventiști etc). Constată, că noi ortodocșii nu suntem atât de familiarizați cu biserica, cum sunt aceștia. Deși noi avem o credință justă, totuși nu ne-o manifestăm cum ar trebui. Într'o casă de rugăciune adventistă, șeful observă ca să nu lipsească nici unul din adepții acestei secte. „De se întâmplă să lipsească vre'unul, — dar aceasta foarte rar”, — accentuiază eminentul protoereu, — „atunci cel mai mare dintre ei, întreabă pe vecini de cauza lipsei celui absent; ba ceva mai mult, când acela vine la casa de rugăciune, este descusut până în cele mai neînsemnate lucruri, de cauza absenței sale la întrunirea precedentă și aspru muștrat, dacă șeful constată un motiv nereserios”. Și acum vine o antiteză. „La noi, în biserica creștină, dacă un preot ar cere socoteală unuia care n'ar veni la biserică, cum ar fi privit de acela? Ce atitudine va lua el față de preotul, care nu-i dorește de cât binele?”

Desigur că o atitudine revoltătoare. Ei, în aceasta constă o scădere a noastră față de celelalte rituri, unde venirea la biserică este regulată”, termină distinsul protoereu prima parte din cuvântarea sa. Vorbește apoi despre credința ac-

tuală din Rusia și felul cum e respectată ea de credincioși. În Rusia, acum, mai mult ca oricând, poporul are o credință fermă. Dacă guvernul bolșevic nu-i dă libertatea de a-și manifesta credința sa, oprindu-l de la exercițiul cultului divin, nu trebuie crezut zvonul „că astăzi nu mai există credință în Rusia“. Dacă unele biserici au fost profanate și închise de actualul regim sovietic — apoi casa Domnului, — se află în fiecare casă a credinciosului. Dela bordeiul acoperit cu pae și până la palatul învelit cu cele mai scumpe table, vezi pe omul îngenunchiat înaintea icoanei, cu mâinile împreunate pe piept și cu buzele murmurând rugăciuni fierbinți. Credința lor e mai solidă acum, în timpuri de răstribite.

Urmează acum, datorii pe care le are preotul în misiunea sfântă pe care a îmbrățișat-o. Pentru preot nu există zi cu soare, cu ploae, furtună, etc ; pentru el nu există zi sau noapte, atunci când e vorba de îndeplinirea misiunii sale. „Gata oricând“ este lozinca pe care accentuiază în mod deosebit, Prea-Cucernicul Protoereu. Preotul mai trebuie să îngrijească de turma sa, precum și de biserica ce i s'a încredințat ca locaș al Domnului). Trece apoi la datorii pe care creștinii, la rândul lor, le au față de biserică : venirea regulată la biserică, ascultarea cu sfințenie a tot ceea ce învață biserica prin gura preotului, îngrijirea ei în orice moment etc. ; în legătură cu aceasta din urmă, Prea-Cucernicia Sa constată că nu este respectată cum trebuie : o dovedesc lipsurile pe care le ndură biserica, atât în cece privește exteriorul, cât și interiorul. Face apel la inimile credincioșilor, pentru a da tot concursul preotului Al. B. Ionescu, spre a îndrepta starea puțin mulțumitoare a vechei biserici, contribuind cu mijloace materiale.

Eu vă cunosc bine, sufletul D-voastră, pentru că v'am fost odinioară șeful atât al bisericii cât și al școlii din sat. Cu acest prilej, am constatat o inimă bună și un suflet ales al D-stră, când la apelul ce am făcut atunci pentru repararea școlii, am strâns frumoasa sumă de 15000 lei, care făceau mult pe timpul acela. Pentru aceasta am fost lăudat de prefectul de pe atunci, însă laudele acelea se cuveneu D-voastră, căci nu dela mine erau acei bani, ci din contribuția fiecăruia.

Apoi Prea-Cucernicia Sa urează sănătate preotului Al. B. Ionescu, pentru a-și îndeplini cu sfințenie, misiunea sa preoțească. Mulțumește credincioșilor că au venit în număr mare ca să-i asculte cuvântul și-i îndeamnă să asculte pe tânărul preot, al cărui suflet ales, Prea-Cucernicia Sa, îl cunoaște, susținând că nu vor fi înșelați în așteptările lor, conduși de un astfel de preot. Urează „viață fericită Prea-Sfințitului-Episcop Gherontie“ al cărui reprezentant este. În acest timp, cei doi preoți ce au săvârșit Te-Deumul, intonează „Pre Stăpânul și arhiereul nostru....“, cu vocile lor înălțătoare. Mulțimea credincioșilor ascultă cu adâncă evlavie această cân-

tare și pe fețele tuturor se citește „veselia cea fără de margini“. Se citește decretul de instalare. Acum pășește în fața credincioșilor. luând locul Prea-Cucernicului Protoereu Gh. S. Popescu, noul instalat, preotul Alexandru B. Ionescu. În cuvinte adânc simțite și pline de vervă, Cucernicia sa ține o cuvântare. care merită să fie lăudată. Figura senină cu zâmbetul nădejdiei pe buze, te impresionează, Mai întâiu, minunatul improvizator aduce omagiile sale „Prea-Sfințitului Episcop Gherontie, un vrednic urmaș al apostolilor „fiind“ omul de acțiune și deplin conștient de misiunea sacro-sanctă ce a îmbrățișat-o“.

Urmează mulțumirile pe care Sfinția sa le aduce Prea-Cucernicului Protoereu, pentru frumoasele cuvinte ce le-a adresat poporenilor săi. Și trece mai departe, definind pozițiunea preotului față de biserică: „Preotul nu este de cât un chiriaș, căruia i s'a încredințat o biserică, pe care el trebuie să o îngrijească ca și pe locuința sa, știind că la sfârșitul misiunii sale, dator este să o încredințeze poporenilor săi, nu numai în această stare în care a primit-o, ci adăogându-i ceva spre îmbunătățirea ei. Munca chiriașului acestuia, a preotului, se va vedea în această direcție, căci preoția este o misiune sfântă, care are în vedere biserica, și prin ea, mântuirea credincioșilor“. Apoi, Cucernicia Sa face apel la inimile credincioșilor, pentru a umple lipsurile pe care le îndură biserica, accentuând în special asupra voinții, prin aceste cuvinte: „pentru cine vrea, în puțin timp și din nimic, se pot face multe și mari“. Dă exemplul pe bătrânul ctitor al bisericii, Sterea Gh. Iatan, care a contribuit foarte mult la îmbunătățirea soartei acestei biserici. Multe din odoarele sfinte și cărțile de ritual se datoresc acestui octogenar, care și-a pus punga sa în ajutorul bisericii.

Arată apoi roadele păstoririi acestui sat. de către Prea-Cucernicului Protoereu Gh. S. Popescu. „Multe lucruri frumoase s'au înfăptuit atunci pentru biserică și școală, dar care nu s'au bucurat de o durată prea mare căci a venit cumplitul flagel care a lovit omenirea: „războiul cel mare“. „Cu toate acestea“, — urmează Cucernicia sa —, „trebuie lăudat foarte mult spiritul de inițiativă, care s'a simțit și se simte la prea-cucernicul protoereu. Serviciile sale aduse bisericii, nu pot fi contestate de nimeni. Prea-Sfințitul Stăpân D. D. Gherontie, are în persoana protoereului din Urziceni, un reprezentant demn în regiunea pe care Prea-Cucernicia Sa, o administrează“.

Mulțumește enoriașilor care au luat parte la acest act divin ce s'a săvârșit astăzi și urează „sănătate îndelungată Prea-Sfințitului episcop Gherontie“.

Și cu acestea cuvântarea se sfârșește.

În fața bisericii, cei trei preoți, amestecați în mulțimea credincioșilor răspund la diferite chestiuni pe care credincioșii sunt dornici să le audă.

Frumoasă privesc se înfățișa atunci, în amurgul acelei încântătoare zi de primăvară!: o mulțime doritoare de tot mai multă lumină sufletească. îmbrățișată de ultimele raze ale soarelui și 3 apostoli, predicând din frumoasele învățături creștine.

IATAN C. OCTAVIAN  
Seminarist

## SPRE PEIREA NEAMULUI

**U**na din cele mai periculoase arme, cu care străinii au reușit să ne încalce, este băutura drăcească alcoolică care se cheamă rachiu.

Când lumea civilizată din Europa a dat în Africa peste negrii sălbatici și în America peste pieile roșii, cu rachiul i-au subjugat, că să le ia mai întâi munca și mai în urmă ținuturile lor întinse și bogate.

Albii s'au făcut stăpâni, iar popoarele băstinașe au degenerat, s'au îndobitocit, ba chiar s'au stins cu totul depe fața pământului, cum s'a întâmplat cu pieile roșii din America, din care de-abia se mai văd urme și acestea întărcuite prin pustiri îndepărtate, unde se topiesc văzând cu ochii, de otrava spiritului.

Gândul acesta îl au — așa se vede — și cu poporul românesc, aceia cari, îi adapă din belșug cu rachiu și cari nu sunt alții decât străinii.

Iată ce spun socotelile făcute de stat la încasările pe băuturi: în anul dela Cristos 1925, s'au vândut în țara noastră băuturi spirtoase de unsprezece și jumătate miliarde lei, iar în anul 1926 de peste treisprezece miliarde lei adică treisprezece mii de milioane, de câte o mie lei.

Vă închipuiți ce torente de otravă, au inundat corpurile trude ale țăranilor și muncitorilor români.

Ne plângem de sărăcie, ne plângem că n'avem cu ce plăti dările, cu ce da copiii la învățătură, că n'avem cu ce începe negoț, s'au înfăptui o cooperativă, o obște, o bancă și totuși se găsește de unde să se arunce în pustiu treisprezece miliarde lei într'un an!

E ceva îngrozitor!

Să ne mai mirăm că străinii fac averi și ne încalecă în țara noastră!?!?

Dar cum naiba n'ar face, dacă ei ne adorm cu băuturi otrăvitoare și pun mâna pe toată agoniseala românului.

Dar băutura îndobitoceste, înmoaie, arde și omoară!

Ea dă urmașilor un trup, șubred și o minte întunecată. Ea zdruncină nervii și prăpădește vloga. Ea amenință să răstogolească în prăpastie nația noastră, odinioară puternică la trup și aprinsă la suflet.

Unde mergem?...!...?

Vă dați seama voi toți aceia cari duceți la gură cupa cu băutura blestemată și otrăvită, în zilele de târg, la sărbători, nunți și petreceri ?

Trezliți-vă săteni !

Ce am fi ajuns noi astăzi, dacă strămoșii noștri s'ar fi otrăvit, așa cum facem noi astăzi ?

Continuând astfel, ne prăpădim mintea și averea, în paharul cu băutura și ne facem de rușine printre neamurile străine, încărcându-ne și cu o grozavă răspundere, în fața Istoriei Neamului.

Mântuirea nu poate veni decât dela noi, căci politicianii partidelor și străinii, au tot interesul să vă slăbiască și să vă sărăciască, ca să vă robească.

Este o crimă națională că Statul nu închide deindată cârciumile și nu pune monopol pe rachiu și pe toate băuturile spirtoase.

Până va veni și ziua aceia, faceți legământ frați săteni, că nu veți mai bea rachiu și veți înflori și spori în toate ale voastre.

Așa să ne ajute Dumnezeu !

Dr. Horațiu C. Birou.  
profesor

## BIBLIOTECILE PAROHIALE \*)

### Organizarea și rostul lor pentru popor

**M**ai toate țările culte, au înființat — alături de școlile primare — biblioteci populare menite să stabilească durabile legături sufletești între toate păturile societății.

Intr'un papirus egiptean, scris cu mii de ani înaintea de Hristos, se citesc următoarele cuvinte semnificative :

„Aici se găsește doctorie pentru suflete“ — Această carte trebuie s'o poarte fiecare om cu el și s'o citească așa precum e scrisă, căci e mai bună pentru sufletele oamenilor decât tot ce se găsește în țara asta.

Intr'adevăr, nimic nu dă omului plăcere mai aleasă, decât citirea unei cărți frumoase. A trăi cineva în intimitatea intelectuală a marilor gânditori, cum ziceau strămoșii noștri Romani, este o fericire !

Carlyle, marele gânditor al Angliei, a creat un cult al cărții „nimic nu e mai minunat ca o carte. Tot ce omenirea a făcut, a gândit sau a dobândit, tot ce are și tot ce a fost, se păstrează minunat de bine în foile unei cărți. Ele alcătuiesc comorile cele mai prețioase ale omenirii, tainile cele mai ascunse și frumusețile cele mai încântătoare ale naturii“.

\*) Conferință ținută de C. Preot L. Moisescu — Cuinugiu-Durostor cu ocazia Congresului general preoțesc ce a avut loc în zilele de 10 — 12 Noembrie. 1930 (N. R.)

Numai prin biblioteci se pot răspândi mai larg și mai bine cunoștințele folositoare, în toate straturile societății.

Conferințele publice nu dau același rezultat.

Cărțile bune, zice un învățat italian, sunt cei mai siguri, cei mai credincioși și cei mai scumpi prieteni ai casei, gata totdeauna să-ți țină de urât în singurătate, să te consoleze în dureri să-ți înnalțe mintea, să-ți educe inima și să te răsplătească de desamăgiriile continue ale vieții. Cărțile sunt comoara de experiențe adunată de veacuri.

De aceia pretutindeni s'a pus mare preț pe înființarea de biblioteci populare, ca cel mai potrivit mijloc pentru răspândirea culturii în păturile adânci ale poporului.

Bibliotecile populare răspândesc mai lesne științele în popor și știința aduce gândirea, iar gândirea aduce seriozitatea și tăria sufletească în oameni.

Biblioteca populară este contrafortul de susținere al sufragiului universal fiindcă numai prin cultură poporul își înțelege datoria lui cetățenească, devine adevăratul rezervor de putere și energie, din care se ridică apoi pătura conducătoare a unei națiuni.

De altă parte există un raport foarte strâns între instrucția pe care o are un lucrător și salariul pe care îl primește. Așa de pildă, un fabricant elvețian a constatat că avea în fabrica lui lucrători de diferite naționalități: italieni, elvețieni și englezi. Lucrătorii italieni deși erau din fire foarte deștepti, rămâneau totuși în urma celorlalți din pricină că le lipsea cultura generală. Lucrătorii englezi întreceau pe toți ceilalți în articolele în care se specializaseră; când li se da însă altceva de lucru în care nu erau dresați italienii rămâneau totdeauna în urma celor cari aveau cultura generală.

Un mare filantrop american spunea pe bună dreptate că: „Instrucția are totdeauna superioritatea la calități egale. Luați doi oameni înzestrați cu aceeași inteligență, cu aceeași energie, cu aceeași ambiție și cu acelaș caracter și veți vedea că numai acela va avea întâietatea, care va fi primit cea mai bună și mai întinsă cultură“.

Biblioteca are darul de a opri pe muncitori dela petrecerile lungi de iarnă în cârciume, unde se pot degrada trupește și sufletește; le pune la îndemână o sală de lectură încălzită și luminată, în care pot ceti un ziar sau o revistă ilustrată.

S'a dovedit prin statistici, că, cârciumileucid mai multă lume decât un răsboiu.

Afară de aceasta, crimele se împuținează proporțional cu răspândirea culturii în popor.

Anglia a făcut în această privință o convingătoare experiență: în anul 1877 ea cheltuia cu întreținerea închisorilor 28.800 lire sterline, pe când în 1890 a cheltuit numai 14700, deși populația Angliei sporise cu o treime.

Această micșorare se datorește în mare parte răspândiri, culturii în păturile largi ale poporului.

S'a mai constatat că sănătatea publică este cu atât mai înfloritoare, cu cât poporul e mai luminat. Un popor ignorant, stăpânit numai de prejudecăți, un popor care trăește în mizerie, e un cuibar de boale molipsitoare.

Zadarnic se trimit — în caz de epidemii — porunci sanitare! căci ele nu găesc nici un răsunset în mintea oamenilor ignorați.

De aceea John Lubbock are dreptate când spune că „ignoranța costă mai mult pe stat decât l-ar costa cultura pe care ar da-o poporului“.

Toate ramurile de activitate sunt înrăurite în chip binefăcător prin răspândirea culturii în masele adânci ale mulțimei.

Prin cultură dar, omul devine liber, demn și convins că rezultatele mari se datoresc silințelor mici înmulțite. Importanța bibliotecilor populare fiind atât de recunoscută, ele s'au introdus de timpuriu în țările cari stau astăzi în fruntea civilizației.

Anglia este cea dintâi țară, care a legiferat înființarea de biblioteci populare.

Deputatul William Ewart a propus la 14 Februarie 1850 în parlamentul englez o lege pentru înființarea de biblioteci publice și muzeie. Prin această lege se îndatora fiecare comună care avea 5000 de locuitori, să pună o taxă de 6 bani la 25 lei, ce ar fi plătit oricare contribuabil.

Cu aceste taxe s'au deschis bibliotecile populare în Anglia, Irlanda și Scoția au introdus în 1853 o taxă îndoită și de atunci și până astăzi, fiecare comună a căutat să deschidă an de an biblioteci publice, pentru luminarea cetățenilor. În Manchester s'a deschis cea dintâi bibliotecă pe temeiul legii Ewart.

La deschiderea acestei biblioteci au participat și trei scriitori de frunte. Doi dintre aceștia chiar au ținut discursuri la deschiderea bibliotecii.

Astfel, unul și-a început discursul glumind!

Am cetit — zice el — adese ori câte ceva despre școala din Manchester. Câteva autorități asigurându-mă că această instituție este foarte bună, pe când altele — dimpotrivă — susțineau contrariul și voind să desleg aceste contradicții, am venit aici.. unde găesc o instituție de cultură. Ea poștește pe cei mai săraci lucrători din Manchester să devie școlarii ei. Această mare școală liberă, ce s'a deschis așa de repede își începe cariera ei glorioasă cu 20 de mii de volume.

Ea nu cunoaște nici o sectă, nici un partid, nici un rang.. Ci numai nevoia poporului și mântuirea lui!..

Am luptat multă vreme pentru răspândirea culturii în toate clasele și ramurile de activitate ale poporului, căci sunt adânc convins, că omul în măsura în care își sporește știința și cunoștința, în aceeași măsură se întoarce mai plin de curaj și mai încrezător la isvorul adevărat al științei și numai atunci pricepe deplin și pune la inimă legea sfântă „Pe pământ pace și iubire între oameni“.

— Nu mai puțin interesant este și discursul celui de-al doilea scriitor, care spune :

„Cultura dacă o considerăm bine, este opera unei vieți întregi și bibliotecile sunt școalele pentru adulți. Mi-a făcut o puternică impresie când am văzut în această bibliotecă atât de multe figuri tinere, inteligente, încovoiate pe cărți cu o mare seriozitate și atenție, încât am simțit mare bucurie văzând că s'a dat o îndrumare atât de sănătoasă în locul vechei ațățări engleze, cu băutura din palatele de berărie și de țuică“.

Astfel și-au început bibliotecile populare în Anglia opera lor binefăcătoare.

În anul 1910 se găseau în Anglia 922 localuri de biblioteci populare.

În Londra, bibliotecile populare au luat o mare dezvoltare mai cu seamă de când cu jubileul de 50 de ani de domnie ai reginei Victoria; în onoarea căreia — în loc de orice alt semn comemorativ — s'au înființat biblioteci populare.

Existau în Londra, după o statistică publicată în Februarie 1910, 274 biblioteci populare împărțite astfel:

84 de biblioteci cari împrumută cărți acasă.

74 „ „ publice, ce se consulte în săli.

75 „ „ p. copiii tineri.

26 săli de lectură pentru copii.

14 „ „ „ cu diferite ziare și reviste etc.

În numărul acestor biblioteci nu se socotesc bibliotecile ministerelor, ale școalelor și ale diferitelor instituțiuni culturale. Bibliotecile acestea sunt destinate numai pentru învățați și au un număr de 5 milioane de volume, pe când bibliotecile populare au 3 milioane de volume.

Londra numai, avea în 1910 opt milioane de cărți, la o populație de mai bine de 7 milioane locuitori.

Bibliotecile populare din Anglia au fost vizitate, după o statistică din 1910, de 150 milioane de cetitori, dintre cari 41 la sută erau femei, iar 59 la sută bărbați.

Sumele ce s'au cheltuit cu susținerea acestor biblioteci până în 1910 erau de 325 milioane de lei.

Orașul industrial Leeds are de asemenea o bibliotecă însemnată cu filiale școlare pentru copii.

De asemenea — în ultimii ani — s'au introdus în Anglia și biblioteci circulare, cari au dat rezultate foarte bune.

Bibliotecile populare au luat un puternic avânt și aiurea: în Franța, în Germania și în Italia! În Franța erau în 1900 mai bine de 40 mii de biblioteci populare și școlare, dintre care 2 mii susținute de societăți particulare, iar restul de stat.

Societatea Franklin a cumpărat dela înființarea ei în 1862-1894 peste 680 mii de volume, în valoare de 180.000 franci. Pe lângă asta, a mai dăruit 135 mii de volume bibliotecilor populare. Această societate a pregătit un catalog model și a tradus din limbile străine cărțile cele mai folositoare.

Tot această societate a pregătit o bibliotecă pentru soldați. A mai trimis în spitale și a dăruit funcționarilor vamali multe cărți bune.



Prin aceste biblioteci s'a format unitatea morală în Franța, fără care n'ar fi existat unitatea națională.

În Franța s'a început dela 1848 să se înființeze biblioteci populare în chip mai sistematic deși se decretase deja în timpul revoluției celei mari de către Adunarea convențională să se în-troducă biblioteci în fiecare județ, însă nu s'au putut înființa. Tocmai în 1868 ministrul instrucțiunii publice trimete o circulară în toate județele, poruncind prefectilor să înființeze câte o bibliotecă în fiecare comună, sub cuvânt că învățătura nu trebuie să fie un privilegiu câtă vreme inteligența nu este. Este deci indispensabil, spunea ministrul, ca și în comunele rurale, fiecare copil după terminarea sc. primare, să aibă posibilitatea să cetească cărți cu un conținut practic sau instructiv spre a-și completa învățătura din clasele primare.

La 1850 s'a înființat „Asociația universală pentru înființarea bibliotecilor comunale.

Numai după dezastrul Franței din 1870—71 numărul bibliotecilor populare s'a sporit în mod considerabil.

Ele au devenit în Franța o adevărată rațiune de stat și s'au socotit ca o completare a învățământului primar.

În Germania s'au înființat de asemenea numeroase societăți pentru luminarea maselor nu numai în orașe, dar și la Sate.

Societatea pentru cultura etică și societatea Camenius țin locul de frunte între societățile culturale.

Societatea pentru răspândirea culturii la sate a înființat dela 1892 până la 1899 mai bine de 1000 biblioteci populare cu 56980 de volume.

Berlinul are 27 biblioteci populare. Cea mai bună bibliotecă populară însă din Germania este biblioteca Krupp din Essen.

Această bibliotecă are 20 de bibliotecari, cari stătuiesc pe lucrători ce să citească și cum să citească.

Patria clasică a bibliotecilor este însă în America și îndeosebi în Statele Unite.

Cea dintâi bibliotecă s'a înființat în New-York la 1732 de către Franklin și a slujit de model tuturor bibliotecilor din America.

Cu timpul bibliotecile acestea s'au deschis gratis pentru toată lumea, căci la început n'aveau dreptul să împrumute cărți acasă, decât membrii ei.

Orașul Boston are cea mai mare bibliotecă din lume.

În anul 1900, administrația acestei biblioteci cheltuia pentru întreținerea ei — pe fiecare an — 1250000 lei

Își poate închipui oricine ce se poate face cu o sumă atât de însemnată pentru cultura locuitorilor unui oraș al căror număr nu trece de 500000 de suflete.

Ea avea în acest an 269 de funcționari.

Biblioteca are o mulțime de filiale ce cuprind orașul ca un năvod. La 1897 s'au cumpărat pentru ele 41116 volume. În 1899 s'au împrumutat 1245842 de cărți.

Dela 1847, orașul Boston a pus un bir pentru înființarea de biblioteci.

Statul Massachuset a votat și el în 1851 o lege prin care fiecare oraș era autorizat să înființeze câte o bibliotecă. Vrednic de notat este rolul important pe care îl au bibliotecarii acestor așezăminte de cultură. Ei nu se mulțumesc numai să înregistreze cărțile cumpărate și să le așeze în rafturi, ci dau informațiuni publicului, începând cu copilul care dorește să citească o povestire frumoasă și până la studentul universitar care vine cu planu unei teze de doctorat, cerând isvoare pentru tratarea subiectului.

Asemenea bibliotecari sunt spirite vii care dau valoarea lor acestor așezăminte de cultură.

În 1891 se găseau în Statele Unite ale Americi, 3803 biblioteci cu 31.167.354 de volume. În Statele Unite se consideră drept rușine pentru un oraș să nu aibă o bibliotecă și dimpotrivă se socotește drept cinste când se poate spune: „Orașul acesta are și o bibliotecă publică“.

De altfel, și generozitatea bogătașilor pentru luminarea maselor în America, e imensă.

Așa dex. „Astor“ a lăsat 2 milioane dolari pentru întreținerea biblioteci „Astor“ din New-York.

Al doilea, mare generos, este fostul rege al fierului „Carnegie“ care în Scoția — țara lui de naștere — și în America a dat sume enorme pentru instituțiuni de cultură.

A dăruit 2 milioane dolari pentru deschderea unei biblioteci populare în orașul Pittsburg.

În 1892 a mai sporit această danie cu încă 100000 de dolari, pentru ca localul să fie construit din granit. El a dat în total 40 milioane de lei numai pentru asemenea instituții.

Marele sprijinitor al culturii a scris și o carte intitulată „Datoriile bogăției“ în care recomandă celor bogați că în loc de mari moșteniri lăsate din iubire greșită copiilor, să înființeze mai bine biblioteci publice, spitale, universități.

Carnegie spune în această carte, care e un testament al lui, că din 1000 de dolari dați de pomană 999, s'ar arunca mai bine în gârlă căci banii aceștia ajută mai mult să sporească răul, decât să-l înlăture, Carnegie recomandă să se ajute astfel, încât oamenii să fie în stare să se ajute ei singuri.

Nici un mijloc nu e mai potrivit de a deprinde pe oameni să se ajute singuri și să fie de folos societății, decât prin înființarea de biblioteci publice.

Carnegie a deșteptat prin munificența lui chibzuită și interesul bogaților din America, arătându-le cum să facă bine în viață. De aceia, în nici o țară bogătașii nu se preocupă atât de mult de cultivarea claselor sociale ca în America. Orașe, state și particulari se întrec să înființeze biblioteci populare, întrucât sunt considerate ca cele mai binefacătoare instituții pentru ridicarea și întărirea maselor. De aceia americanul este și cel mai lacom cetitor din lume. El se gândește la ziare și la cărți bune de citit mai mult decât la mâncare.

Bibliotecile pregătesc în bună parte spiritul democratic.

Din această pregătire se dezvoltă sentimentul de independență în toate păturile sociale. De aceea în Statele Unite opinia publică este o realitate de care conducătorii sunt datori să țină seamă.

Efectele binefăcătoare ale culturii poporului le găsim și aiurea Danemarca — de pildă — a compensat înfrângerea ei dela 1864 dând poporului o instrucție temeinică și întinsă. Grație acestei culturi, poporul Danez a învins criza economică prin care a trecut acum 42 ani, când prețul grâului scăzând peste măsură, populația satelor s'a îndeletnicit — priceput — cu creșterea vitelor și cu lăptăriile, scăpând în chipul acesta de un dezastru economic, care ar fi fost mult mai primejdios decât înfrângerea militară dela 1864.

Japonia, s'a îmbunătățit social și politic numai prin răspândirea culturii în păturile adânci ale întregii națiuni, Guvernul acestei țări a hotărât dela 1872:

„Ca în nici un sat să nu se mai găsească o familie fără știință de carte și în fiecare familie să nu rămână nici un cap de om fără să nu știe carte. În urmă s'au înființat biblioteci populare Japonezii au trimis pe Tanka în 1888 în Anglia și America pentru a studia organizația bibliotecilor populare. În urma studiilor făcute, el a propus să se creieze o lege pentru înființarea bibliotecilor populare. Apoi, s'a introdus un bir special ca în Anglia și în America, pentru susținerea regulată a acestor indispensabile instituții de cultură.

O probă lămurită despre folosul bibliotecilor o găsim însăși mărturia japonezilor, cari se laudau că au biruit în 1895 pe Chinezii numai pentru că în armata lor nu exista nici un soldat care să nu știe să citească și să scrie, pe când în armata Chineză nici ofițerii nu știau carte. Toate despăgubirile de războiu luate de japonezi au fost întrebuințate pentru înființare de școli și de biblioteci publice.

Rezultatele unei culturi integrale s'au văzut în războiul ruso-japonez din 1904, când poporul acesta întărit prin cultură, a pus în lumină uimitoare virtuți intelectuale și morale.

Conducătorii Japoniei spun: la ce bun să înveți poporul să citească, dacă nu i se dă cărți de citit. De aceea ei socotesc bibliotecă populară ca un compliment indispensabil al școlii primare.

Rolul preponderant pe care îl exercită astăzi Japonia în lume se explică în bună parte prin carte.

Din cele expuse până acum, cred că s'a înțeles pe deplin importanța bibliotecilor populare pentru dezvoltarea națională a unei țări.

Despre noi însă — despre România — n'am vorbit încă nimic, căci la noi abia de câțiva ani s'a început a se lucra intens în această direcțiune. Pentru îndrumarea oficială a culturii poporului Ministerul Instrucțiunii și Cultelor are la dispoziție o instituție autonomă: „Casa școalelor și a Culturii poporului“. De aceea au luat ființă și s'au organizat cele dintâi biblioteci populare, conferințe, serbări, șezători .. etc. etc.

Casa școalelor a înzestrat până în prezent peste 15000 biblioteci populare și școlare cu minimum 150 volume fiecare și tipărește cele mai eftine cărți pentru popor și copii. În 25 ani a tipărit un milion 512337 cărți populare și 536 mii volume pentru copii.

În afară de editura proprie, Casa șc. cumpără în mijlociu pe fiecare an cam de 500 mii lei diferite cărți pentru bibliotecile populare. Sprijină un număr însemnat de ateliere de artă și industrie casnică, are la dispoziție un serviciu de cinematograf și aparate de proiecție pentru cultura poporului, apoi conferențieri ambulanți și pe toții învățătorii și preoții cari dezvoltă orice activitate extra școlară și bisericească cu caracter cultural.

Ministerul Muncii, înființat abia de 10 ani, are totuși o bogată operă culturală îndeplinită în rândurile muncitorilor. A înființat și ajutat peste 100 biblioteci muncitorești, cămine de ucenici, școli de ucenici . . etc.

Ministerul Instrucțiunii și Cultelor a cumpărat pentru înzestrarea bibliotecilor pendinte, nenumărate volume, tablouri religioase, istorice și icoane pe cari le-a răspândit pela bibliotecile parohiale, la căminuri și societățile culturale, din care unele au caracter religios, altele artistic, iar restul un caracter cultural general.

Inițiativa particulară apoi a luat avânt cu deosebite dela unirea țarilor române și azi e în plină creștere. De unde pânăla războiul unității naționale cultura populară în România cădea aproape toată în sarcina statului prin activitatea extra șc. a învățătorilor, azi a trecut în bună parte pe seama asociațiilor de tot felul. Învățători, preoți, studenți, meseriași, funcționari, comercianți, agricultori etc. s'au grupat într'o mulțime de societăți culturale.

Pela orașe au luat ființă atenee populare, biblioteci și conferințe populare, asociații muzicale etc. Se poate afirma că acțiunea de intensificare culturală, la orașe s'a dublat. De asemenea s'a dublat și editarea cărților și foilor populare. În extenso, avem cărți populare care au atins dela războiu încoace, a X-a ediție și; pentru România este un record editorial.

Serviciul de clasare și recomandarea publicațiilor, prin liste, pentru bibliotecile populare se face de către Fundația Culturală „Principele Carol” și Casa Școalelor.

În afară de diferite societăți mărunte cu un cerc de acțiune restrâns, următoarele așezăminte dirijează opera inițiativei particulare de extensiune culturală în masă. În ordinea vechimei sunt:

*Astra* e întemeiată la 1861 a înființat peste 3000 biblioteci și a tipărit peste 150 cărțile populare.

*Liga culturală pentru unitatea sufletească a Românilor de pretutindeni* a luat ființă în 1894. A creat și înzestrează biblioteci populare, cultivă spiritul de apropiere prin cultură cu minoritățile României și se sprijină pe 66 secții active în tot cuprinsul României.

*Casele Naționale* au luat ființă în 1920 din inițiativa D-lui general Ion Manolescu și sediul este în București, având în provincie 10 filiale; fiecare filială are bibliotecă, teren de sport, etc. etc.

Casele naționale au editat 20 broșuri populare și editează re-

vista de îndemnuri bune „Răsăritu“. A intrat în colaborare, federalizându-se cu toate societățile de propagandă antialcoolică, care editează și un buletin antialcoolic.

*Fundația Culturală „Principele Carol“*. Este inițiată de Regele nostru încă decând era principe.

Fundația a întemeiat și a afiliat peste 500 cămine culturale, ajută gratis sau furnizează cu plată minimă diferite biblioteci populare. Alege, clarifică și recomandă cărți bune pentru cultura populară prin liste tipărite. Până acum a editat 7 cărți populare. Editează cea mai veche revistă „Albina“ cum și „buletinul căminelor culturale“ pentru călăuzirea și activarea lor.

*Ateneul popular „Tătărași“*. Are o bibliotecă populară pentru cartierele orașului Iași, o orhestră, un foarte frumos cor și o activitate regională deosebită.

Cultivă vechile noastre datini la zile mari, face pelerinagii naționale și comemorează evenimentele și figurile mărețe ale neamului românesc.

Ar mai fi de remarcat activitatea bibliotecii publice „I. Gh. Bibescu“ din Turnu Severin care a creiat o mulțime de biblioteci în regiunea Olteniei și Banatului.. etc. etc. dar e suficient și n'ăș vrea să vă obosesc într'atăta, cât timp — numai din aceste sumare expuneri — se vede că inițiativa particulară pentru răspândirea culturii în popor a depășit opera oficială de Stat într'un timp scurt. Acest efort colectiv e abia la început; e încă tânăr și fragil.

Semnul cel bun e, că acest curent de activare culturală în mase e pornit și de jos în sus și de sus în jos. Pentru desăvârșirea operei comune, ca și inițiativele deosebite ale fiecărei asociații, se simte nevoia unei colaborări între ele și a unei înțelegeri de sprijin și conlucrare cu statul; iar în ziua când federalizarea va fi un fapt împlinit, cultura populară va lua un nou avânt în România.

\* \* \*

Bibliotecile, ca să fie vii și să-și îndeplinească menirea, au nevoie de 2 condițiuni: să cuprindă cărți folositoare după medii în care se găsește și să fie în funcțiune.

La orașe, biblioteca e legată de obicei de vre-o școală. La multe licee sunt cărți adunate într'o sală mare, uneori luxoasă, care poartă titlul pompos de „Bibliotecă“. Dulapurile sunt închise cu cheia sau de pânza păianjenului, iar cărțile nici măcar nu se împrumută.

Bibliotecile sătești, tot numai la școală, sunt la fel: *nefolosite*. Cât despre biblioteci particulare — la săteni cărturari — nu se pomeneste. Afirmația nu e categorică și nici n'aduc vre-o vină; îmi explic faptul prin evoluția noastră cât și prin condițiunile istorice neprielnice.

Mai întâi nimeni n'a dat cătare serioasă bibliotecilor. Cultura este pusă în programele de guvernământ, dar pentru răspândirea ei nimeni nu s'a îngrijit în chip serios. Numai Haret trebuie scos din regula generală. Depe vremea lui datează și editarea clasicii

noștri pentru mulțime și revista Albina ori dispăruta bibliotecă Steaua.

Incolo câți au urmat, nu au dat nici o cătare chestiunii.

După războiu s'au mai schimbat lucrurile, dar nu atât în partea administrațiunii superioare, cât în tabăra editorilor și autorilor.

Totuși nici azi nu este o orientare în privința cărților, care: trebuia să alcătuească o bibliotecă rurală.

Iată o listă de cărți-adunate-pentru hrana sufletească a absolvenților unei școale primare sătești. *A. Nara*: Visuri de fecioară, *E. Zola*: Vis de iubire, *E. Daudet*: Iubirea fetelor, *D. Meresovscki*: Moartea zeilor, *O. Tafrali*: Critica operelor arheologice și istorice (în Franțuzește și Eenglezește), *I. Bărbulescu*: probleme capitole ale slavisticeii la Români, *V. Brătianu*: tranvaele comunale București, Sinodul dela Nicea... etc. etc. Un mozaic care ar fi umplut raftul unui dulap cu eticheta „Biblioteca,, ce n'ar fi fost răsfoit ani întregi de nici un cititor al satului, nici chiar de învățător! Și în acest fel alcătuite sunt nenumărate biblioteci, de pe vremea când cărțile necitibile se cumpărau de minister.

Iată pentruce, e nevoe de a se îngriji cineva de alcătuirea unei liste. În străinătate, asemenea liste se fac continu, deși nivelul cultural este cu mult mai ridicat ca la noi.

Deci, alcătuirea unei biblioteci rurale necesită o pregătire prealabilă de cataloage în orânduire sistematică a publicațiilor existente, după nevoi și grade de cultură.

În al doilea rând vine folosința bibliotecii. Aici iarăși o mare meteahnă!.. Căci chiar unde sunt biblioteci folositoare, de regulă la școală sau biserică, conducătorul lor nu îndeamnă, ci așteaptă să i se ceară cartea! Ori ca să ceri o carte de cetit, trebuie să ai dragoste de cetit. Asemenea înclinare nu o poți găsi nici chiar la absolvent de șc. primară, ne cum la ilăcăul ce-a legat cartea de gard! Învățătorul și preotul — căci deocamdată pe capul lor cade beleaua — trebuie să fie agentul activ. În seama lui cade sarcina să învețe cum să se cetească și să cheme spre cetit. Aici e toată greutatea și taina în răspândirea culturii și a dorinței de folosință a cărții.

Cartea trebuie dusă în casa omului, a gospodarului matur. La nevoe, în ceasurile slobode, la ocaziuni variate, învățătorul, preotul sau oricare altul ca adevărat iubitor de răspândirea binelui cuprins în carte, poate să servească și de lector. Numai așa se împrăștie gustul de cetit și de deslușit graiul literilor tipărite.

Întărirea o dă următoarea experiență transmisă de învățătorul D. Bălan.

Iată ce povestește D-sa:

Pentru desvoltarea gustului de cetit, și ascultat cele citite, am făcut o încercare în Borzești jud. Bacău ce mi-a reușit pe deplin:

M'am dus într'o seară la un gospodar, unde pe lângă ai casei, am găsit încă vre-o 2 oameni. Aveam cu mine „Calendarul gospodarilor 1921 de D-l Simionescu, „Când a fost Isus pe pământ“ de D-l A. Culea și „Povești“ de frații Grimm. După ce ne-am întrebat

de sănătate, de vremea afară și de veștile noi din țară, oamenii m'au întrebat ce cărți sunt acelea dela mine ce scrie în ele și chiar m'au rugat să le citesc, dacă este ceva frumos. Am citit din fiecare câte ceva, iar în pauză am vorbit despre improprietăți și altele. Am plecat acasă mulțumit, că cele ce cetisem au plăcut ascultătorilor mei.

A doua seară am mers la un vecin al celui din seara precedentă și spre bucuria mea am găsit și pe unul din cei ce ascultasera cele cetite de mine cu o seară înainte. De data aceasta mai aveam pe lângă cele 3 cărți amintite și „Firișoare de aur“ de T. Pamfil, „Norocul dracului“ de B. Delavrancea și „Lacrămi adevărate“ de M. Vlădescu. Am citit mai mult ca în seara cealaltă și am fost rugat de cei din casă să viu și în seara următoare.

De atunci am început să mă duc la fiecare casă în timpul ernii, seara, în zile de Duminică și sărbători, ziua. Se știa că „domnul“ citește la X unde se adunau oameni și femei cu furca, ca să asculte.

Aceasta am repetat-o 2 erni la șir, ducându-mă la fiecare casă și de multe ori și la casa națională. A plăcut tot ce le-am citit. Am arătat un interes deosebit povestirilor morale și religioase, precum și învățăturilor de tot felul...

După ce înșiră o sumedenie de cărți cetite în felul acesta gospodarilor din satul amintit, D-sa continuă mai departe:

Pe lângă folosul că au prins multe sfaturi, îndemnuri și învățături din cărți, dar pe mulți i-am reținut în casă în loc să se ducă la cârciumă. Apoi pe mulți i-am auzit spunând către copiii lor cari învățau la școală: „Măi Gheorghe“ înseamnăți cartea pe care o citește Domnul, s'o cumpăr și eu din târg. Unii mi-au dat bani să le cumpăr cărți, ca în serile lungi să le citească copiii lor și să audă și ei!...

Iată dar un învățător care și-a făcut pe deplin datoria și care poate servi drept pildă! a dat viață bibliotecii și a făcut prin mijloacele sale — isvorite din cel mai curat sentiment al datoriei — a ațâța curiozități și a face să se înțeleagă, că gân'tul bun închis în filele unei cărți, e uneori răcoritor ca stropul de apă pe buzele însetatului, și odihnitor ca popasul drumețului sub primitoare umbre.

Și dacă semnul distinctiv al statelor civilizate e funcționarea tot mai intensă a aparatelor de cultură prin care materialul prim al sufletului popular se transformă din rob în stăpân al naturii, fața sălbatecă a pământului — supus — capătă expresia de frumusețe strălucitoare a muncii și a inteligenței omenești. Punând cultura în sufletul mulțimii i-am pus în brațul voinic acea miraculoasă iarbă a fiarelor, care va sparge ultimele lăcate și va da de perete porțile largi către lumina adevăratei omenii.

Să ne unim dar cu toții laolaltă înmănunchindu-ne în cuget și'n simțiri și să lucrăm pentru prosperarea națiunii și poporului în mijlocul căruia trăim; căci numai astfel vom avea satisfacție sufletească, vom binemerita numele de apostol și la judecata din urmă vom fi răsplătiți întocmai ca și slugă ce bine a întrebunțat alentul ce i s'a încredințat.

## PARTEA OFICIALĂ

ROMÂNIA

### GHERONTIE

**Din mila lui Dumnezeu Episcop al Eparhiei Constanța**

## ACT DE BOTEZ

În urma cererii înregistrată la No. 253 din 30 Ianuarie 1930, prin care prozelitul Ali Sali Derviș, de Religione mahomedană, în etate de 28 ani, născut din părinți de aceeași religione în orașul Silistra, județul Durostor, cere a fi botezat în religiunea Noastră Creștină Ortodoxă de răsărit. Noi, pe baza afirmațiunii Prea Cucernicului Preot Iconom Gh. N. Ionescu, Revizor Eparhial, din raportul No. 27 din 24 Aprilie 1931, încredințăm prin acest act de botez, că numitul prozelit Ali Sali Derviș, după ce a fost catehizat a fost introdus în sânul Sfintei noastre Biserici Ortodoxe de răsărit, prin Sfânta Taină a botezului, săvârșită în ziua de 14 Aprilie 1931, în biserica Catedrală a orașului Călărași, dându-i-se numele de botez Gheorghe.

Naș a fost întreaga asociație „Gherontie Episcopul” din Călărași.

I s'a eliberat acest act de botez, spre încredințare că, Domnul Gheorghe Sali Derviș este drept fiu al Sfintei Noastre Biserici Ortodoxe de răsărit.

Datu-s'a în reședința Noastră Episcopală la 29 Aprilie, anul mântuirii una mie nouă sute trei zeci și unu; iar al păstoriei Noastre al VI-lea.

Episcop,

(ss) † **GHERONTIE**

Consilier Referent,

(ss) **Diacon Arghir Vârnav**

### SECȚIA ECONOMICĂ A SFINTEI EPISCOPII CONSTANȚA

**S**ocietatea anonimă pentru confecționarea și vinderea obiectelor bisericesti „Crucea” din București, face propunerile arătate în cererea înregistrată la Sfânta Episcopie sub Nr. 5937 din 1930, pe care o publicăm mai jos în întregime.

Recomandăm pe această cale tuturor parohiilor din Eparhia Noastră, precum și ori cărui doritor de a dona Bisericilor obiecte necesare sfintelor slujbe, să procure aceste obiecte dela Societatea „Crucea” din București.

Cu aceasta se ajută și Societatea „Crucea”, spre a-și



atinge scopurile frumoase și desinteresate ce le urmărește, cât și Eparhia Constanței, care ar putea beneficia de pe urma comenzilor făcute, în măsura arătată în cererea Societății mai jos publicată.

Copie depe cererea Societății „Crucea” București, înregistrată la Sfânta Episcopie sub Nr. 5937930.

### *PREA SFINTE STĂPÂNE,*

În interesul unei legături mai strânse dintre clerici ; în interesul eparhiei pe care bunul D-zeu v'a pus stăpânitor ; în interesul chiar al bisericii ortodoxe române, îndrăsnim să Vă facem următoarea umilă propunere :

Societatea preoțească „Crucea”, ce poartă numele semnului de biruință creștină, fiind constituită acum 10 ani în București de un grup de peste 400 preoții din toată țara, cu frumosul și nobilul gând de-a reînvia vechea noastră artă bisericească și de-a întreține o gazetă Bisericească în cari să se exerciteze și să se întreacă condeele clerului român în apărarea bisericii, pe care o slujesc, este azi în măsură să-și desvolte operațiunile ei în așa fel, încât să fie cu adevărat de folos tuturor.

Din operațiunile ei de producerea și desfacerea obiectelor bisericești, cum și din tipăritul și răspândirea ziarului ei „Crucea” voește să se folosească și chiriariile, cari într'o măsură oarecare i-ar da un cât de mic și binevoitor concurs.

Mai întâi, nu trebuie lăsat ca în biserică să se aducă obiecte bisericești, ce nu ar fi în stilul nostru curat ortodox și național și apoi să fie opriți preoții și credincioșii să cumpere aceste obiecte din mâinile ovreilor și a altor streini de neamul nostru și mai ales de biserică noastră, pentru a nu fi socotiți, că suntem cu totul indeferenți față și de interesele noastre superioare bisericești și față și de Cel Ce-l slujim.

Pentru împlinirea acestor nevoi, magazinul Societății „Crucea” va căuta, ca pe de o parte să furnizeze pe un preț absolut efitin, tot ce este necesar cultului nostru bisericesc, lucrat frumos, curat și masiv-așa cum trebuiesc lucrate asemenea lucruri sfinte, iar pe de altă parte să facă și înlesniri de plată.

Dacă P. P. S. S. Chiriarihi aprobă ca bisericile și preoții din eparhiile respective să se aprovizioneze numai de la Soc. „Crucea” cu tot ce le este necesar, atunci Soc. „Crucea” din vânzările făcute în fiecare eparhie poate acorda 10% eparhiei respective pentru trebuințele sale ; așa că la un milion lei de desfacere făcută într'o eparhie, ea are dreptul la 100.000 lei beneficiu fără să riște absolut nimic.

Pe lângă aceasta, dacă P. P. S. S. Chiriarihi mai aprobă să se încaseze și abonamentele ziarului „Crucea” prin organele administrative, Soc. „Crucea”, acordă 50 lei de fiecare abonament de 250 lei încasat. Așa că la un număr 500 abo-

namente, eparhia respectivă poate încasa pentru sine 25.000 lei anual.

Pentru ușurarea acestor operațiuni și controlul lor punem la dispoziția eparhiilor cataloage ilustrate cu prețurile respective, pe baza cărora preoții pot face comenzi, direct sau prin secția economică; iar încasarea abonamentului ziarului „Crucea” să se facă 150 lei în lunile Ianuarie și Februarie și 100 lei în Iulie și August, când eparhia va reține cota ce i se cuvine de 50 lei la fiecare abonament.

În acelaș timp, societatea Crucea, își ia angajamentul ferm, ca ziarul să apară absolut regulat, cu cuprins de tot interesul pentru biserică și preoțime.

Operațiunile de credit se vor face numai prin cassa de economie, ajutor și credit a clerului român.

În vederea uniformizării vesmintelor bisericesti (ornate) până la o organizare în țară, la mănăstirile de maici, suntem înțeleși cu o mare fabrică din străinătate să se aprovizioneze stofe, stil bizantin; foarte frumoase cu fir și din calitate cea mai superioară, modele date de noi. Aceasta pentru a face să dispară cât mai repede aspectul neplăcut, ce-l vedem în bisericile noastre, că fiecare preot are un fel de vesmânt, așa că la un sobor de 7 preoți sunt 7 feluri de vesminte și acestea de multe ori sdrențuite.

Propunând aceasta nu însemnează, că obiectele bisericesti se vor scumpi, fiindcă ar fi un fel de monopol deghizat, ba din contră s'ar efteni întrucât acolo unde este desfacere mare și prețurile sunt mai mici. Dar, nu aceste ar fi adevăratul scop, ci acel de a uniformiza felul obiectelor bisericesti, în tot cuprinsul României Mari, în așa fel că oricine intrând într'o biserică, din orice parte a țării, s'o poate cunoaște imediat după felul odoarelor, că este biserică ortodoxă românească.

Făcând această umilă propunere Prea Sfinte Stăpâne, socotim că venim în ajutorul eparhiei pe care bunul D-zeu v'a orânduit s'o conduceți ca pe de o parte să-și poată împodobi bisericile din cuprinsul său în așa fel încât să li-se spună cu drept cuvânt, că sunt locașuri Dumnezeuști; iar pe de altă parte să-și sporească veniturile pentru nevoile ei destul de simțite azi și care vor fi și mai simțite în viitor, dacă nu vom căuta să ne organizăm pe terenul nostru propriu economic.

Pentru aceasta cu cea mai adâncă smerenie Vă rugăm să binevoiți a aproba această cerere a noastră făcându-ni-se cunoscut hotărârea P. S. Voastre, pentru a putea lua din vreme toate măsurile necesare.

Suntem ai Prea Sfinției Voastre prea plecați și supuși fii duhovnicești.

„Crucea”

Soc. Anonimă

(ss) Pr. C. Dinescu

(ss) Econ. D. Georgescu

**COPIE.** Depe adresa Consiliului Central Bisericesc No. 3400 din 7 Maiu 1931 înregistrată la Cancelăria Sf. Episcopiei sub No. 2056, din 9 Maiu 1931.

### **PREA SFINȚITE,**

Comisia Interimară a Episcopiei Ort. Române din America, ne încunoștințează că acolo sunt parohii ortodoxe române vacante care ne cer să le trimitem preoți.

Din adresa Comisiunii Interimare rezultă, că salariul lunar al unui preot în America începe cu 125 dolari, lunar, și urcarea acestui salariu, depinde foarte mult de vrednicia preotului.

Caze parohiale, parohiile nu au, dar sunt aplicate să plătească oarecare sumă de rebonificare pentru quartit.

Ca preoți pentru America, conform adresei Comisiei Interimare, pot să vină în socotință în prima linie preoții în vârstă până la 30 de ani, având pregătirea teologică completă și fiind cunoscători ai muzicii bisericești ca două posibilitate să poată înființa și conduce cor.

Intrucât în Eparhia I. P. S. Voastre s'ar afla astfel de candidați, cari eventual ar dori să meargă ca preoți în America, cu dragoste frățească vă rugăm să binevoiți ne încunoștința, ca să putem lua în consecință dispozițiunile corespunzătoare.

Primiți, vă rugăm Prea Sfințite, ale Noastre întru Christos frățești îmbrățișări.

Președinte, Patriarh, (ss) MIRON

Consilier Referent, (ss) Pr. CRACIUNESCU

Copie depe adresa Onor. Minister al Instrucțiunii Publice și Cultelor-Direcția Contabilității No. 37251|931. înreg. la Sfânta Episcopie Constanța sub No. 1521 din 15 Aprilie 1931.

### **Prea Sfințite,**

Avem onoare a vă ruga să binevoiți a dispune să se pună în vedere organelor în subordine, să nu întrebuițeze timbrele oficiale decât numai pentru corespondență în strânsă legătură cu serviciul, iar nu și de altă natură, cum avem cazuri semnalate.

Abaterile constatate vor avea consecințe nu numai asupra celui ce întrebuițează atari timbre pentru francarea cordspondenței personale, dar și asupra serviciului care îngăduie atari abuzuri.

p. Ministru, ss( indescifrabil

p. Director, ss) indescifrabil

## **MULTUMIRI**

— Sfânta Episcopie aduce mulțumiri publice Doamnei Țanca Cănef din Constanța, care a donat bisericii din Comuna Țulchioi jud. Durustor, un steag și un felinar funebru.

— Copie depe telegrama M. S. Regelui Carol II, adresată S. S. Episcop Gherontie, cu ocazia sfintelor sărbători ale Învierii Domnului.

„Mulțumesc pentru frumoasele urări“

ss) CAROL

— Idem depe telegrama M. S. Elena: „mulțumesc din toată inima Preasfinției Voastre, clerului și poporului dobrogean pentru bunele urări cari ni-au mișcat adânc“.

ss) ELENA

— Idem depe telegrama P. C. Președinte al cercului cultural Ștefănești: „Preoții cercului cultural Ștefănești adunați pentru a leturghisi în sobor gândul lor se îndreaptă la înaltul lor Chiriarh și roagă pe Dumnezeu să-i trimită viață lungă și pașnică“.

Președinte, ss) IC. RĂDULESCU

Idem depe telegrama P. C. Președinte al cercului cultural Cocora jud. Ialomița: „Membrii cercului pastoral Cocora adunați în prima ședință vă urează sănătate și spor la muncă în via Domnului spre binele bisericii noastre ortodoxe și a neamului.“

Președinte ss) BRACACESCU

---

## **PUBLICAȚIE**

No. 35

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 26 Aprilie 1931, orele 14 p. m. se va vinde prin licitație publică crăcile provenite din curățitul salcânilor din curtea Bisericii Sf. M. M. Dimitrie din comuna Cavaclar județul Constanța.

Licitația se va ține în curtea Bisericii unde sunt crăcile depuse.

Concurenții vor depune garanția de 10 la sută în ziua licitației, iar după aprobarea licitației de către Sf. Episcopie se va vărsa suma oferită în casa epitropiei, când se vor ridica crăcile de persoana, care a avut cea mai mare ofertă.

Licitația se va ține cu oferte închise. În cazul când rezultatul licitației va fi nesatisfăcător, se va ține o altă licitație în ziua de 3 Mai 1931 orele 14 p. m.

Paroh. Pr. Ec., S. Nicolescu

---

## VI. IUNIE (31 zile)

Ziua are 15 ore, noaptea 9.

Zilele săptămânei	Data	Numele sfinților și sărbătorilor
Luni	1	† Sf. Treime
Marți	2	Sf. Nichifor și m. Ion c. n. dela S.
Miercuri	3	Sf. m. Luchian, Paula și fii ( <i>harți</i> )
Joi	4	Sf. Mitrofan patriarh, Sofia
Vineri	5	Sf. muc. Dorotei al Tirului ( <i>harți</i> )
Sâmbătă	6	Cuv. părinte Visarion, Suzana
Duminică	7	Sf. muc. Teodot ( <i>se lasă sec</i> )
Duminica 1 după Rusalii a tuturor sfinților gl. 8 voscr. 1 Ap. Evr. XI. 33—39 Ev. 1 Mat. X, 32—33. 37—38 și XIX, 27—30		
Luni	8	Ad. moaș. m. Teodor <i>inc. post</i>
Marți	9	Sf. muc. Pangrație ep. Tavomen.
Miercuri	10	Sf. muc. Timotei și Antonina
Joi	11	Sf. ap. Vartolomei și Varvara
Vineri	12	Cuv. părinte Onufrie și Petru
Sâmbătă	13	Sf. m. Achilina și Trifilie
Duminică	14	Sf. Prooroc Elisei și Metodie mărt.
Duminica 2 după Rusalii, gl. 1, voscr. 2 Ap. Rom. 11 10—16 Ev. 2 Mat. IV. 18—23		
Luni	15	Sf. Prooroc Amos, Augustin
Marți	16	Sf. Tihon făcătorul de minuni
Miercuri	17	Sf.ții m. Manuel, Savel și Ismail
Joi	18	Sf. muc. Leontie, Ipatie, Erasm
Vineri	19	Sf. apostol Iuda, văru Domnului
Sâmbătă	20	Sf. muc. Metodie ep. Patației
Duminică	21	Sf. m. Iulian din Tars, Metodie
Duminica 3 după Rusalii, glas 2, voscr 3 Ap. Rom. V. 1—10. Evang. 3 Mat. VI. 32—33		
Luni	22	Sf. muc. Evsevie al Samosatei
Marți	23	Sf. m-ță Agripina, Gaiu, Urban
Miercuri	24	(†) Nașt. sf. Ioan Botez. ( <i>desl. pește</i> )
Joi	25	Sf. m-ță Fevronia, <del>Livia</del> , Petru
Vineri	26	Cuv. păr. David din Tesalonic
Sâmbătă	27	Cuv. păr. Samson, Gheorghe
Duminică	28	Aflarea moast. sf. Chir și Ioan
Duminica 4 după Rusalii, glas 3 voscr. 4, Ap. Rom. VI, 18—23 Ev. Mat. VIII, 5—13.		
Luni	29	† Sf. Apostol Petru și Pavel
Marți	30	Soborul sfinților 12 apostoli

Aducem la cunoștință tuturor abonaților că: revista se trimite de aci, regulat. Se vede că la sosirea poștei, sunt cititori cari o rețin.

Facem un călduros apel și pe această cale, către toți acei cari se ocupă cu lucrul acesta, să n'o mai oprească și s'o trimită la destinație.

Deasemenea rugăm pe toți abonații noștri, cari nu primesc regulat revista, să ne comunice la timp pentru ca noi să cercetăm și să luăm măsuri.

TOMIS



**SFANTA EPISCOPIE — CONSTANȚA**

Domnului  
P. C. Sale

*Preot. Dr. N. Popescu*

*Biserica Bradu - Boteanu*  
Comuna

Parohia

Județul

*Bucuresti*